

02-03-2015 08:04 CET

Enova investerer 122 millioner i Tizir

Tizir Titanium & Iron (TTI) tar i bruk ny miljøteknologi på smelteverket i Tyssedal utenfor Odda. Enova investerer 122 millioner kroner i prosjektet.

Pioneranlegg

– Vi er svært fornøyde med Enovas beslutning. Norge har nå en mulighet til å bidra til at fremtidens produksjon av titandioksid blir mer energieffektiv og klimavennlig. Dette gir grunnlag for taktskifte til en mye mer klimavennlig produksjon, og for ytterligere grønn teknologiutvikling og vekst i Tyssedal, sier administrerende direktør Harald Grande i TTI.

Titandioksid er en viktig bestanddel i maling og i plast, og finnes også i produkter som solkrem og fiskepudding. Uten titandioksid ville disse blitt grå og ikke hvite. Med Tizirs prosjekt blir de også grønnere: Endringene i produksjonsprosessen, som inkluderer et vannkjølt kobberhvelv og et system for kontrollert varmebalanse i smelteovnen, vil gi en besparelse på 22 GWh årlig. Utslippene reduseres med 23 000 tonn CO₂ i året, noe som tilsvarer utslippet fra 15 000 personbiler per år.

– Vannkjølte kobberhvelv er ikke tidligere benyttet på smelteovner i Norge. Dette blir et pioneranlegg, sier Grande.

Spredningspotensial

Tizir Titanium & Iron på Tyssedal er deleid av Eramet, som er et internasjonalt konsern med aktivitet i mange land. Enova mener det er spesielt gledelig at teknologien er utviklet på norsk jord, og at den kan finne anvendelser i annen industri.

– Teknologien er utviklet i Tyssedal av et sterkt kompetansemiljø, i samspill med blant andre Sintef og NTNU. Prosjektet til TTI er et godt eksempel på industriens innovasjonsvilje knyttet til energi- og klimateknologi, sier markedsdirektør Audhild Kvam i Enova.

Enova ser et betydelig spredningspotensial i prosjektet:

– Særlig smelteverkindustrien, både nasjonalt og internasjonalt, vil kunne ha interesse av resultatene fra dette prosjektet, spesielt når det gjelder væskekjøling av kobberhvelv. Hvis flere tar i bruk denne teknologien på sikt, vil dette kunne gi betydelig energieffektivisering og reduserte CO₂-utslipp, sier Kvam.

Enovas investeringsbeslutning går nå videre til EFTAs overvåkningsorgan ESA for behandling. Først når tilskuddet er godkjent av ESA, er tildelingen endelig.

Enda større gevinster i vente

Prosjektet er en forutsetning for at Tizir skal kunne gå videre med utvikling av enda mer energi- og klimavennlig produksjon.

– Enovas beslutning gir Tizir anledning til å videreutvikle en innovativ, energieffektiv og ikke minst klimavennlig smelteverksteknologi. Erfaringene vi får vil danne grunnlaget for bygging av neste ovn. Neste trinn etter dette prosjektet blir da å erstatte kull med hydrogen i produksjonsprosessen. Hvis det viser seg å fungere i stor skala, kan dette bidra til å redusere energiforbruket i produksjonen med ca. 40 prosent og CO₂-utslippene med 90 prosent, sier Grande.

Enova SF investerer årlig 2-4 milliarder kroner i energi- og klimatiltak i norsk næringsliv og offentlig sektor. Gjennom målrettede programtilbud og tett samarbeid med markedet skal Enova være pådriver for den nødvendige energiomleggingen og teknologiutviklingen som gir reduserte klimautslipp og økt forsyningssikkerhet.

Gjennom *Enovatilskuddet* og *Enova Svarer* gir Enova i tillegg økonomisk støtte og rådgivning til husholdningene. Fra 1.1. 2015 har Enova også ansvaret for å redusere klimautslipp i transportsektoren. Enova eies av olje- og energidepartementet, og finansieringen skjer via tildelte midler fra Energifondet og et lite kostnadspåslag på strømregningen. Enova SF er lokalisert i Trondheim og har 80 medarbeidere.

Tizir Titanium & Iron AS er en bedrift med ca. 180 ansatte lokalisert i Tyssedal (Odda kommune) som produserer titandioksidkonsentrat og høyrent råjern fra ilmenitt.

Siden 2011 har selskapet vært eid av det engelske joint venture-selskapet Tizir Limited, som igjen er eid 50 % av franske Eramet SA og 50 % av australske Mineral Deposits Limited. Tizir Limited eier i tillegg 90 % av gruen Grande Côte Operations SA (GCO) i Senegal.

Kontaktpersoner

Nils Kristian Nakstad

Administrerende direktør

[nils.kristian.nakstad@enova.no](mailto:nilskristian.nakstad@enova.no)

906 04 334